Natisov 15.000.

„Štajerc“ izhaja vsaki petek, datiran z dnevom naslednje nedelje.

Naročnina velja za Avstrijo: za celo leto 3 krone, za pol in četrt leta razmerno; za Ogrsko 4 K 50 vin. za celo leto; za Nemčijo stane za celo leto 5 kron, za Ameriko pa 6 kron; za drugo inozemstvo se računi naročnino z oziroma na visokost poštnine. Naročnino je plačati naprej. Posamezne štev. se prodajajo po 6 v.

Uredništvo in upravništvo se nahajata v Ptuju, gledališko poslopje štev. 3.

Štajerc

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastonj, ali rokopise se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak torek zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inseratov) je za celo stran K 64, za 1/2 strani K 32, za 1/4 strani K 16, za 1/8 strani K 8, za 1/16 strani K 4, za 1/32 strani K 2, za 1/64 strani K 1. — Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Štev. 30. | **V Ptuju v nedeljo dne 23. julija 1911.** | **XII. letnik.**

Današnja številka ima zopet 2 strani prirge in šteje torej skupaj 10 strani ter več slik.

Cenjeni naročniki!

S 1. julijem pričelo je zopet novo polletje in opozarjamo z naročnino zaostale cenjene naročnike na to dejstvo. Vsakdo, kdor je z naročnino na dolgu, naj jo blagovoli čimpreje poravnati, kajti tudi mi imamo svoje obveznosti in dolžnosti. Naročnina je tako majhna, da se pač nikdo ne more izgovarjati, da mu pride previsoko. Nasprotno pa mora vsakdo priznati, da je

„Štajerc“

najcenejši, največji in najboljši slovenski tednik.

Mi ostanemo tudi vedno na svojem stališču in nimamo druzega cilja nego: koristiti našemu ljudstvu v gospodarskem in vsakem drugem oziru. Zatorej pa:

„Štajerc“ mora biti v vsaki napredni hiši!

Uredništvo in uprava „Štajerca“.

Toča in nevihta.

Sedanji dnevi z grozovito svojo vročino povzročili so zopet velike nevihte, ki so nam prinesle tudi „šibo božjo“ točo. Iz raznih strani smo dobili poročila, ki jih zamoremo le nakratko omeniti. Letina je v splošnem prav lepo kazala in je bilo pričakovati, da se kmetsko ljudstvo vsaj nekaj opomore. Krme je hvala Bogu dovolj in deprav je ravno takrat dež nagajal, so jo ljudje vendar dobro spravili. Ali toča, ta strašna prikazen nature, grozi in grozi. Vbogo kmetsko ljudstvo! V naslednem objavimo nam došla poročila:

V Halozah je toča nepričakovano hudo nasajala. Sodi se, da je polovica vinogradov uničenih. Najbolj prizadete so sledeče fare: Št. Vid-Pobrež, sv. Trojica, sv. Barbara in Leskovec. Toča je padala v tudi nevihti in je bila grozno debela. Ljudstvo je popolnoma obupano in gleda s solznimi očmi na uničene gorice.

O točiv Halozah se nam še poroča: Nevihta je bila naravnost vesoljnemu potopu podobna. Grozdja se je lahko kar v škafih iz sadovnjakov nabiralo. Tudi za ljudi, ki nimajo pri hiši sami izgube, je pretresljivo opazovati nesrečnega vinogradnika, ki mu je nevihta vse ravno vzela. Nevihta ni prinesla le točo; tudi strela je napravila jako veliko škode na življenju ljudi in živine ter na poslopjih in drevju. Sadno drevje je v nekaterih krajih popolnoma uničeno in je velikanska škoda tudi na gozdovih opaziti. Strokovnjaki cenijo škodo na več stotisoč kron. S slamo kritimi hišami je vihar strelo vzel. Kako grozovit je bil vihar, dokazuje dejstvo, da je mnogo velikih dreves s koreninami iz zemlje iztrgal. Prebivalstvo je v hudem obupu in si ne more pomagati.

* * *

Naš Ornig na delu. Vrli naš Ornig je vedno prvi, ki zna in hoče za prebivalstvo nastopati. Kot deželnozborski poslanec in okrajni načelnik odpeljal se je takoj v Gradec k c. kr. namestniku, od katerega je zahteval hitro in izdatno pomoč prizadetemu prebivalstvu. Namestnik je takoj okrajnemu glavarstvu v Ptuj brzojavil, da naj pusti narejeno škodo oceniti. Tudi je namestnik obljubil, da bode prihodnje dni enkrat sam v Haloze prišel in si škodo ogledal. Prvaški poslanci seveda spijo za pečjo, — o Ozmecu in Brenčiču in Mešku ni nič slišati, ker jim je ljudski blagor deveta briga. Našemu Ornigu pa, ki ne pozna zamude, ki je vedno na svojem mestu, grè vsa hvala nesrečnega prebivalstva!

* * *

Iz Ptujske gore se nam piše: Tukajšnemu posestniku J. Osenjak v Podložu je strela ubila oba konja, ko se je iz njive proti domu hotel peljati. Kobili sta bili 3 in 4 let stari in 2000 K vredni. Ponesrečeni si je mnogo let prizadeval, da mu je bilo mogoče uničeno živad izgojiti, sedaj pa mu element v eni sekundi vso nado in tako rekoč vso premoženje vzame. Ker je ponesrečeni res skrbljivi gospodar, kateri še ima razen te nezgode druga bremena, se tem potom prosi, da bi mu z združenimi močmi kolikor je mogoče pomagali. „Štajerc“ radovoljno dare sprejme, naj še bo tak mali, in se jih bo v prihodnjih številkah izkazalo.

* * *

V Savinjski dolini je toča v petek popoldne tudi strahovito divjala. V Žalcu, Dobrivesi in drugih občinah je koruza popolnoma uničena. Tudi hmelj je hudo trpel. Upati pa je, da se bode hmelj vendar še izboljšal. Radovedni smo, je-li bode novi poslanec dr. Korošec za vboge prizadete kmete kaj dosegel.

* * *

V Gradcu je pretekli petek divjala velikanska nevihta; padala je tudi debela toča. Ena oseba je bila od strele ubita, 3 pa ranjene. — Tudi pretekli torek je bila v Gradcu grozna toča, ki je jako veliko škode napravila. Mnogo ptice in en vol je bil ubit. Eno osebo je kap vsled razburjenja zadela. Škode je mnogo.

?

Ali si se že naročil na „Štajerčevi“

kmetski koledar za 1912?

Izšel bode ta splošno priljubljeni koledar zopet pravočasno. Gledali bodemo, da mu ostane vsebina ednako bogata, kakor vsa dosedanja leta. Obsegal bode celo vrsto velekoristnih gospodarskih člankov, lepih povesti, podučnih notic, krasnih slik itd. Cena mu bode pa ednaka ostala. namreč 60 vinarjev, s poštnino pa 70 vinarjev. Tudi velja i letos določba, da dobi vsakdo en koledar zastonj, kdor jih naroči deset.

Inzerente

opozarjamo istotako ob tej priliki, naj nam za koledar namenjene inzerate čimpreje vpošljejo.

Vsi na delo za naš koledar!

Politični pregled.

Državni zbor je bil torej 17. t. m. zopet otvorjen in vsa javna pozornost se obrača na cesarski Dunaj. Dosedanje seje so imele seveda le formalni značaj in se v splošnem še ne more ničesar glede političnega položaja reči. Prvo sejo je pričel novi ministerski predsednik s tem, da je prosil najstarejšega poslanca dr. Fuchsa, naj ta kot starostni predsednik sejo otvori in vodi. Dr. Fuchs je to v kratkih besedah storil in je potem zaklical vladarju „hoch“, kar so poslanci z velikim navdušenjem sprejeli; edino socialni demokratje, Schönerianci in češki radikalci se tega klica niso udeležili. Predsednik je imenoval potem zapisnikarje. Naposled so novo izvoljeni poslanci storili obljubo. Svečanostna seja je bila dan pozneje, ko je cesar prečital prestolni govor. Kar se tiče prestolnega govora, ki je vedno izjava novega ministerstva, bil je stvaren in miren in je naštel vsa tista vprašanja, ki so zdaj najbolj pereča (vojaške reforme, češko-nemška sprava, socialne, bančne postave itd). Cesar je popolnoma krepak in čil, tako da je s tem svojim nastopom ovrgel vsa poročila o njegovem slabem zdravstvenem stanju. Poslanci so cesarja z velikim navdušenjem pozdravljali. O nadaljnih sejah državne zbornice bodemo nakratko vsaki teden poročali, da bodejo cenjeni čitatelji zamogli delovanje „ljudskih zastopnikov“ opazovati.

O militarizmu in njegovih neznosnih bremenah se je že mnogo pisalo in govorilo. Res je, da stane velikansko oboroženje vojaštva in mornarice tisoče milijonev kron, ki jih mora ljudstvo s krvavimi svojimi davki plačevati. Ali nekaj je tudi resničnega na tem, da je militarizem ravno neobhodno potrebno zlo. Vsi poizkusi splošnega razoroženja so se doslej izjalovili in posamezne države konkurirajo tako rekoč v tem, katera bode imela boljšo in večjo armado. Avstrija bi torej v vsakem oziru zaostala in se v velikansko nevarnost podala, ako bi znižala svojo armado. Sploh bi se Avstrija brez popolne armade stalno ne mogla držati med velevlasti v Evropi. Zaradi tega so se trezno misleči državljani že tako rekoč navadili na velikanska bremena, katerega nam nalaga militarizem. V tem pa smo si vendar vsi edini, da se je treba odločno boriti proti izrastkom in prenapetostim militarizma. Tako se zdaj n. pr. v vojni upravi „študira“ vprašanje, je-li ne bi se dalo zopet pri naših vojakih vpeljati beli „waffenrock“. To bi bil pač višek neumnosti, ki bi seveda zopet velikanske svote denarja koštal. Poleg tega je beli „waffenrock“ skrajno nepraktičen in pomeni pravo trpinčenje vojakov. Armada vendar ni samo za parado tukaj, temveč v prvi vrsti za resni boj. Mi nimamo prav nobenega interesa na temu, da bi bili vojaki kakor „gigerli“. Za potrebne vojaške troške se izda dovolj denarja; nepotrebnih pa ne maramo. Po našem mnenju bi bilo veliko bolj pametno, da bi se odpravilo tisto težko pritljago, ki jo mora vojak seboj nositi. Japonci niso imeli nobenih težkih turnistrov in so znali vendar zmagati. Na vsak način se bodejo morali poslanci zato brigati, da ne postane armada igračka v rokah gotovih oseb, ki